
Aktörsmöte inför övergången till 15 minuters tidsupplösning

28 juni 2022

Daniel Sommar

Jan Owe

Förhållningsregler under mötet

- > Under presentationen är ni välkomna att skriva frågor i chatten
 - > Vi bevakar så det går bra att ställa frågor skriftligt löpande
 - > Vi kommer dock besvara frågorna på slutet

Agenda

- > Inledning
- > 15 minuters tidsupplösning
- > Mätförordningen
- > Tidplaner
- > Ediel
- > Frågor och inspel från deltagarna
- > Avslutning och vad händer härnäst?

Inledning

Syfte och mål med dessa webinarier

- > Skapa en förståelse för vad förändringen till 15 minuters tidsupplösning innebär
- > Ge Er en bild av var Svenska kraftnät befinner sig i förändringen
- > Ge möjlighet att svara på frågor

Svenska kraftnäts uppdrag kan sammanfattas i dessa fyra punkter:

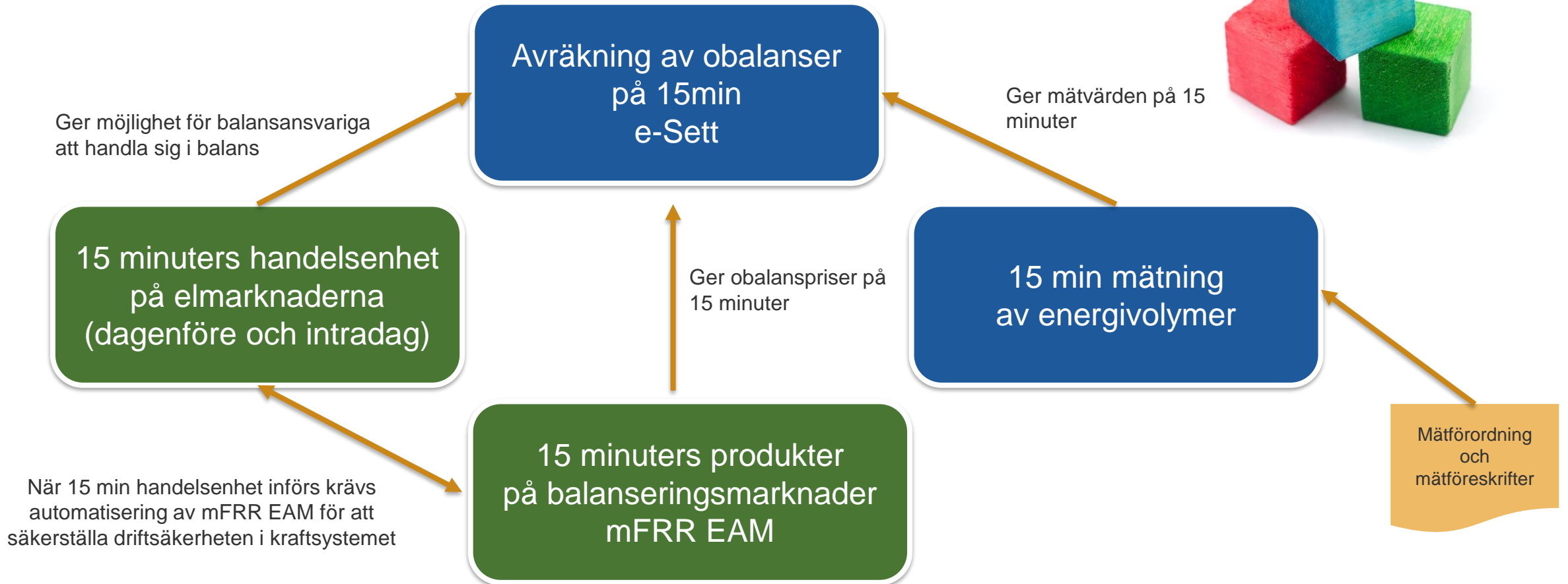
- > Erbjuder säker, effektiv och miljöanpassad överföring av el på stamnätet
- > Utövar systemansvaret för el kostnadseffektivt
- > Främjar en öppen svensk, nordisk och europeisk marknad för el
- > Verkar för en robust elförsörjning

15 minuters tidsupplösning

-

Förutsättningar och beroenden

Förutsättningar och beroenden

Mätförordningen

Mätförordningen beslutades 25 maj

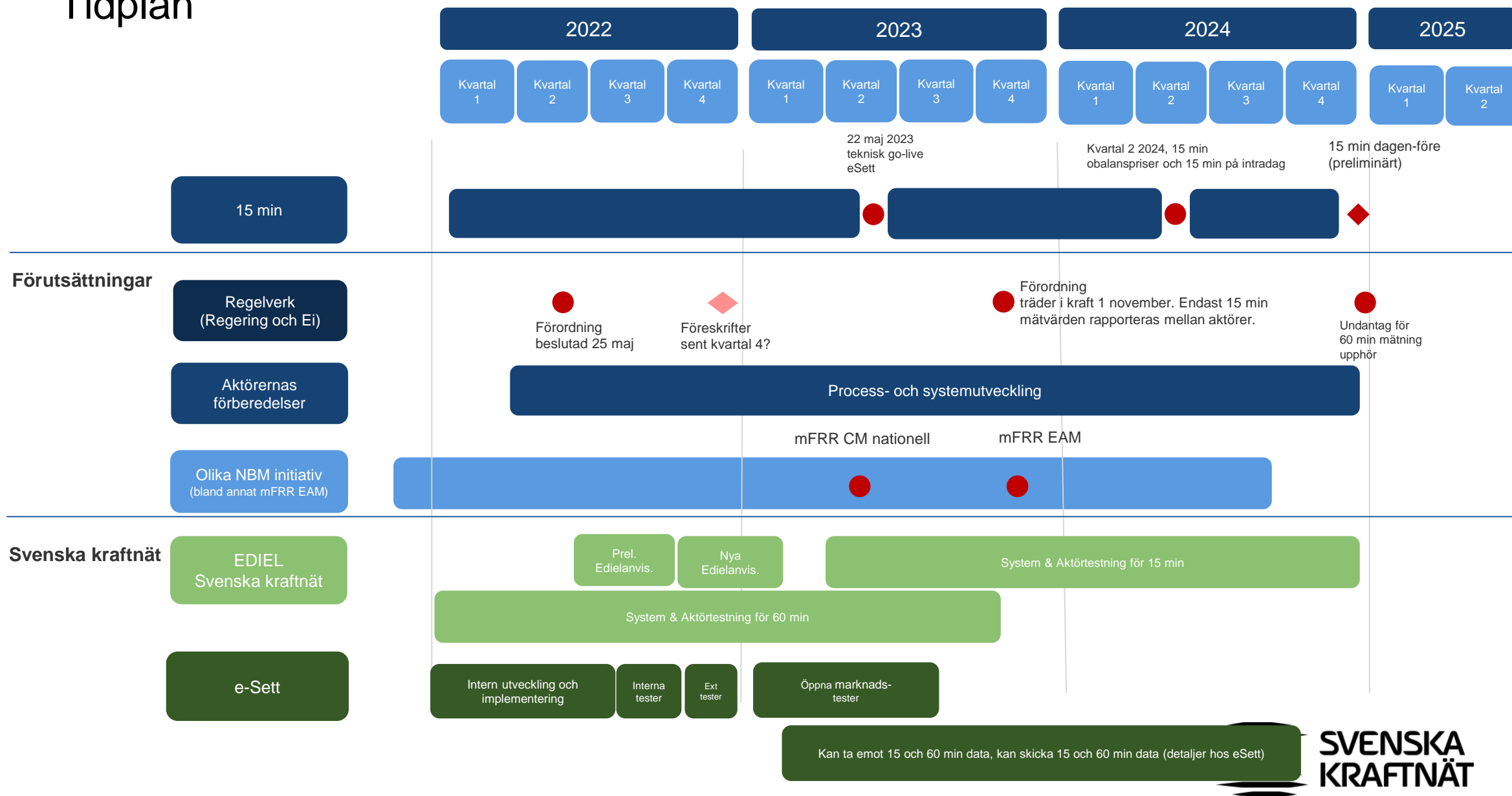
- > Mätförordningen reglerar, på en övergripande nivå, med vilken upplösning mätpunkter ska mätas och rapporteras i Sverige.
- > Mätförordningen beslutades 25 maj med ikraftträdande 1:a november 2023.
- > [Förordning \(1999:716\) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el Svensk författningssamling 1999:1999:716 t.o.m. SFS 2022:588 - Riksdagen](#)
- > Energimarknadsinspektionen (Ei) har meddelat att arbetet med att uppdatera mätföreskrifterna för el pågår och att intressenter är välkomna att bidra med synpunkter.
 - > Det går även att anmäla intresse för att delta i Ei:s referensgrupp. Mer information finns på ei.se
 - > Remiss planeras att skickas ut till branschen i slutet av augusti
 - > Föreskrifter klara under december

Ändringar i mätförordningen

- > Mindre generella ändringar såsom ett större fokus på begreppet förbrukningsprofil.
 - > Ex: I en uttagspunkt som inte ingår i en förbrukningsprofil ska mätning avse överförd el under varje kvart.
- > Alla mätvärden (som inte ingår i förbrukningsprofil) ska rapporteras med 15 min upplösning.
- > Undantag från 15 min mätning
 - > Alla mätpunkter som ingår i en förbrukningsprofil.
 - > Inmatning och uttag som omfattas av funktionskraven (med andra ord kategori 1 & 2 mätare = mindre anläggningar), men som ännu inte kan mäta med 15 min upplösning.
- > 6 c § Om en elanvändare som omfattas av 6 b § (*med andra ord ingår i förbrukningsprofil*) har ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att den överförda elen mäts varje timme eller kvart, eller begär sådan mätning, ska mätning i uttagspunkten göras i enlighet med avtalet eller begäran.

Tidplaner

Tidplan

Elnätsföretag tidplan

Förutsättningar

Regelverk
(Regering och Ei)

Förordning beslutad
25 maj

Föreskrifter
sent kvartal 4?

Förordning
träder i kraft 1 november.
Endast 15 min mätvärden
rapporteras.

Undantag
för 60 min
mätning
upphör

Branschen

Aktörernas
förberedelser

Process- och systemutveckling

Stabilisering

eSett 15 min Go-Live 22 maj 2023, se [eSett Commissioning Plan](#). Meddelande får inte överlappa 21-22 maj

Go-Live 15-min mätning och rapportering

Svenska kraftnät

EDIEL
Svenska kraftnät

Prel.
Edielanvis.

Nya
Edielanvis.

System & Aktörtestning för 15 min

System & Aktörtestning för 60 min

e-Sett

Intern utveckling och
implementering

Interna
tester

Ext
tester

Öppna marknads-
tester

Kan ta emot 15 och 60 min data, kan skicka 15 och 60 min data (detaljer hos eSett)

Elhandelsföretag tidplan

15 min

Förutsättningar

Regelverk
(Regering och Ei)

Förordning beslutad
25 maj

Föreskrifter
sent kvartal 4?

Förordning
träder i kraft 1 november,
Endast 15 min mätvärden
tillåts.

Kvartal 2 2024, 15 min
obalanspriser och 15 min på intradag

15 min dagen-före
(preliminärt)

Branschen

Aktörernas
förberedelser

Go-Live 15-min mätning och rapportering.
Måste kunna emot 15 min mätvärden

Process- och systemutveckling

Svenska kraftnät

EDIEL
Svenska kraftnät

Prel. Edielanvis. Nya Edielanvis. System & Aktörtestning för 15 min

System & Aktörtestning för 60 min

e-Sett

Intern utveckling och implementering Intern tester Ext tester Öppna marknads-tester

Kan ta emot 15 och 60 min data, kan skicka 15 och 60 min data (detaljer hos eSett)

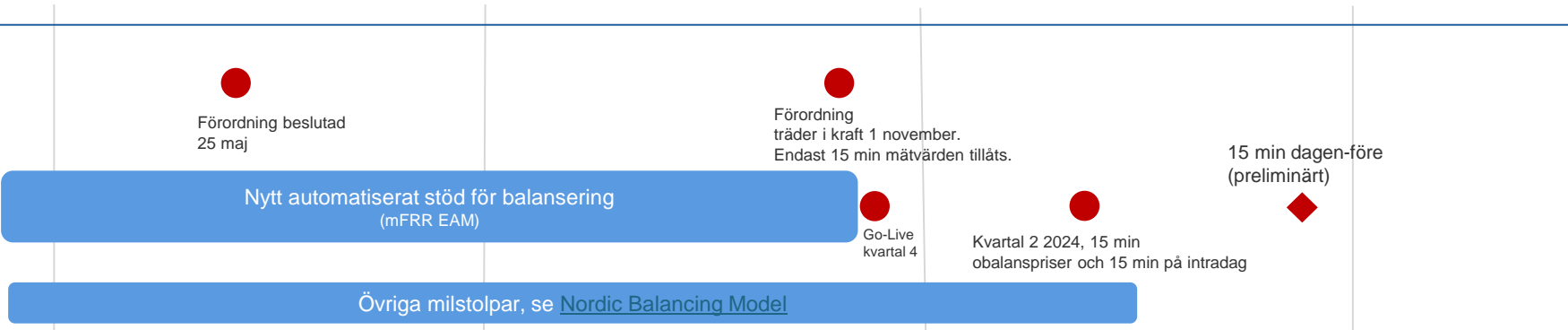

Balansansvarig tidplan

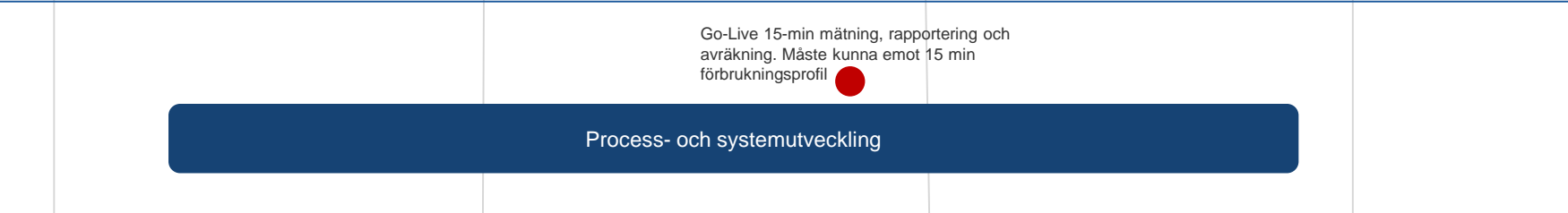
Förutsättningar

- Regelverk (Regering och Ei)
- NBM

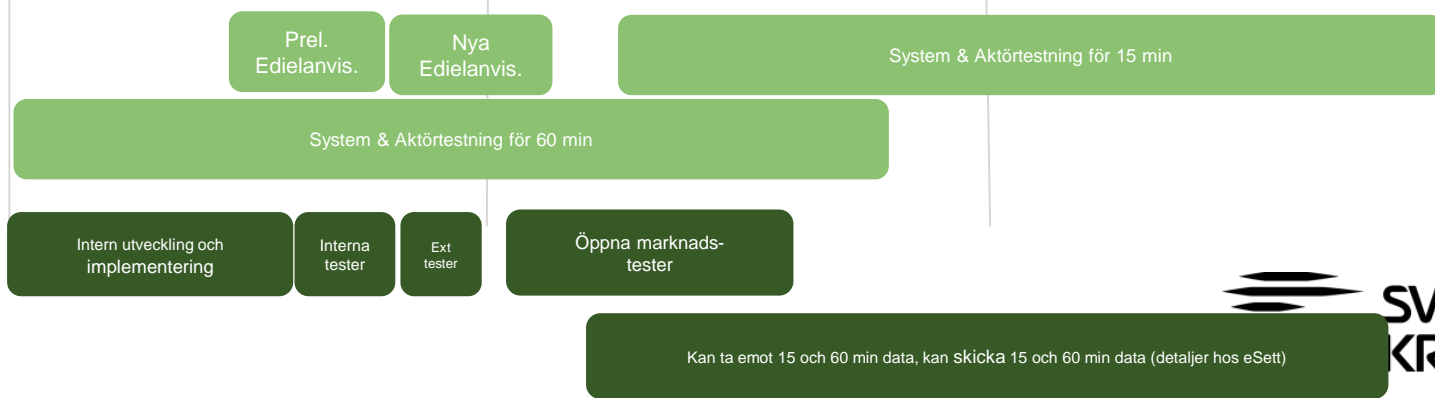
Branschen

- Aktörernas förberedelser

Svenska kraftnät

- EDIEL Svenska kraftnät
- e-Sett

Ediel

Ändringar i UTILTS-anvisningen

- > Fältet (tids-)upplösning finns sedan tidigare och kommer i meddelandena innehålla 15 min (mot dagens normala 60 minuter).
- > Många texter om "timme" behöver uppdateras.
- > Nya tidsserieprodukter kommer att användas – och exemplen behöver uppdateras.
 - > Det kan också bli något nytt exempel/omgjort från grunden.

Ändringar i PRODAT-anvisningen

- > Idag står det flera gånger "timavräkning" i anvisningen, den texten bör ändras till "dygnsavräkning" eller "balansavräkning".
- > Där upplösning beskrivs kommer ett exempel läggas till med kvartsupplösning.
- > Kan bli behov av ny information (nya koder) om att anläggningen har faktiska kvartsvärden (eller dividerade värden) – regleras i så fall via föreskrifter.
 - > Men kräver då större ändringar i systemen.

Ändringar i NBS-anvisningen

- > Textmässiga ändringar krävs där det flera gånger står "timme" eller "timvärden".
- > Alla exempel omfattar idag timmar vilka ska ses över och generellt ändras till kvartar
 - > och i XML-meddelandena kommer det stå t.ex. "PT15M".
- > En speciell "övergångsanvisning" är på gång och avses att publiceras denna vecka.

Övergången 21–22 maj

- > https://www.esett.com/app/uploads/2022/06/15_min_Commissioning_Plan.pdf
- > 1 februari 2023 – möjligt för eSett att ta emot, men ingen förväntas att skicka.
 - > 2 november börjar den 1 novembervärden rapporteras, enligt nya förordningen
- > Skicka ALDRIG 21 och 22 maj i ett och samma meddelande till eSett, även nu när 60-minutersrapporteringen fortsätter.
 - > Detta gäller även rapportering av bilateral handel.

Andra Edielanvisningar

- > Edielanvisningar för bud och för planer

- > Övergångarna för bud sker i sin egen takt och anvisningarna uppdateras för att beskriva att bud ska rapporteras per 15 min istället för 60 min'.
- > DELFOR-anvisningen för produktionsplaner beskriver redan planer på 15 min. Endast en viss uppdatering behövs av exemplen.

Tester på Edielportalen – allmänt

Preliminära planer

- > Avsikten är att erbjuda ”parallelltester”.
- > Två ”testpaket” kommer att vara giltiga parallellt under perioden, säg, juni 2023 till och med oktober 2023.
- > Detta både för systemleverantörer och för aktörer.
- > Det möjliggör för aktörer som går igång innan den 1 november 2023 att kunna testa med befintligt regelverk – förutom det som kommer att börja gälla från den 1 november.

Ändrade testfall – systemtester för UTILTS

- > Elleverantörer och balansansvariga
 - > Sju testanläggningar uppdateras
- > Nätägare
 - > Åtta testanläggningar uppdateras
- > Ändringarna kommer att tas upp i Ediels teknikgrupp.
- > Texter i testanvisningen behöver uppdateras, där står ”energi per timme”.

Ändrade testfall – systemtester för PRODAT

- > Elleverantörer

- > Tre testkunder (sex testfall) uppdateras

- > Nätägare

- > Sex testkunder (fyra testfall) uppdateras

- > Det kan bli aktuellt att samtidigt ändra fler testfall – färre anläggningar är nu månadsmätta.

- > Frågan tas upp inom Ediels teknikgrupp

- > Behövs det nya fält i PRODAT/inför vi nya fält i PRODAT då behöver mer göras om – och en ny version av PRODAT införs (samtidigt).

Aktörsteständringar

- > Aktörstester görs från produktionsmiljön
 - > Det viktiga är att systemleverantörerna innan dess har gjort sina tester.
- > Aktörstester föreslås kunna börja göras redan i juni 2023
 - > Säg att alla förlorar sitt godkännande den 1 oktober 2023 (datumet ej bestämt)
 - > Men att man redan i september gjorde aktörstester – då kommer aktören automatiskt bli godkänd igen
 - > Utan att riskera viten räknar vi med att alla har på sig till och med till den 15 november med att bli godkända

Ska "E66-S" och "E66-T" kompletteras?

- > Idag beskrivs "E66-S" och "E66-T" i Edielanvisningen (UTILTS)
- > Men tanken är inte att komplettera med "E66-K" (=kvart)
 - > Signalen T och S anger timvis dygnsavräkning respektive schablonavräkning
- > "T" ska framöver inte ses som "TIM"
 - > Kanske "T" som i "tätare" 😊?

Påverkas gasmarknaden?

- > Gasmarknaden använder PRODAT och mycket snarlika testfall
 - > Men testfallen är inte identiska och det är inte exakt samma testkunder varför gastesterna inte kommer att påverkas.
- > Gasmarknaden använder i övrigt bl.a. MSCONS och DELFOR vilka inte påverkas av elmarknadens ändringar.
- > De gasaktörer som har behov av meddelanden från elmarknaden, t.ex. prismeddelanden, får själva göra sina egna anpassningar eftersom aktörerna då deltar på elmarknadens villkor.

Annann påverkan

- > Rapporteringen till Cesar för elcertifikat kommer också ändras från den 1 november 2023.

Ansvarsfördelning - förändringsledning och kommunikation

Ansvarsfördelning förändringsledning och kommunikation

- > Tillsammans med referensgruppen, Energimarknadsinspektionen (Ei) och Elmarknadsutveckling har vi diskuterat hur branschens olika behov och frågor bör hanteras.
- > Behoven/frågorna har kategoriserats i:
 - > Bransch, Ediel, Föreskrifter, Myndighet
- > Svenska kraftnät hanterar:
 - > Frågor relaterade till Ediel
 - > Frågor relaterade till eSett
 - > Övergripande tidplaner per aktörsroll (nät, elhandel/leverantör, balansansvarig)

Ansvarsfördelning förändringsledning och kommunikation

Exempel på behov/fråga	Kategori	Ansvarig part	Hantering
Hur rätta mätdata före 1 nov 2023?	Föreskrifter	Ei	Föreskrifter
Övergångsproblem – bilaterala korrigeringar?	Branschfråga	Elmarknadsutveckling	Elmarknadshandboken
Tester ute i företagen?	Branschfråga	Aktören själv	Kommunikation/Information
Vem utbildar kunderna?	Branschfråga	Ei och /eller Kommunala Energirådgivare och/eller Konsumenternas Energimarknadsbyrå	Frågan kommer att lyftas i Eis referensgrupp för mätföreskrifter
Tidplan för tester, uppdaterade Ediel anvisningar?	Ediel	Svk	Kommunikation/Webinarier
Mätvärdesexport kring 22 maj 2023?	Ediel	Svenska kraftnät, eSett	Information på eSetts webb Information på Ediel-portalen
Dataprenumerationer hos eSett	Myndighet	Svenska kraftnät, eSett	Information på eSetts webb

Frågor och inspel från deltagare

Länkar till bra information

Länkar till matnyttig information

> eSett

> [15-minute Settlement | Imbalance Settlement Period | eSett](#)

> Specifikt: 15 min ISP Commissioning Plan

> Svenska kraftnät

> <https://www.svk.se/15minuter>

> [Ny nordisk balanseringsmodell \(NBM\) | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

> Nordic Balancing Model

> <https://nordicbalancingmodel.net/>

> Edielportalen

> <https://www.ediel.se/Info/Projects>

> Mätförordningen

> [Förordning \(1999:716\) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el Svensk författningssamling 1999:1999:716 t.o.m. SFS 2022:588 - Riksdagen](#)

Avslutning och nästa steg

Nästa webinar och kontaktuppgifter

> Planeras till oktober 2022

> Kontakt

> SvkBalansering@svk.se